

Kuva: Nina Mönkkönen/Liikenneturva

Näy pimeässä!

Toimintaideoita ja vinkkejä tempauksiin pimeässä näkymisen puolesta

TOIMINTAVINKKEJÄ

Lapset ja nuoret

- Kodin, koulun, oppilaiden yhteinen heijastinsopimus
- Heijastin- pyörävaloratsiat – ratsataan heijastimen/valojen käyttö – palkitaan
- Heijastinrata /-polku, joka tehdään esim. metsään ja kuljetaan lasten kanssa taskulamppujen kanssa
- Heijastindisko (sadat heijastimet katossa toimittavat diskopallon virkaa)
- Heijastimien askartelu (esim. nuorisotalojen heijastintyöpajat), omien heijastimien myyminen (kouluretkikassan kartuttaminen)
- Valokuvaus-, video-, tai piirustuskilpailu heijastin/pyörävaloaiheesta
- Heijastinseinä, heijastimien testaus taskulampulla (katson viimeinen kalvo)
- Heijastindemon katsominen (katson viimeisen kalvon linkit)
- Heijastinnäyttötapahtumat (mm. Rahtarit): Heijastinnäytöt toteutetaan linja-autolla. Autoilla kierretään tietty reitti (pimeässä), jonka varrella on rastipisteitä ja havainnollistetaan muutenkin heijastimen näkyvyyttä (vrt. heijastindemo).
- Heijastintarkkailut/-laskennat (yläkoululaiset); tarkkaillaan ohikulkijoiden heijastimien ja pyörävalojen käyttöä, tehdään seurantaa vuosittain
- Heijastinteema esille koulujen toiminnallisissa aamunavauksissa

TOIMINTAVINKKEJÄ

Lapset ja nuoret

Jakamistempauksia:

- Lahjoitetaan heijastimet ja/tai heijastinliivit kaikille eskareille/ykkösille
- Lahjoitetaan pyörävalot kaikille 3.-luokalaisille (ikäryhmälle, joka saa pyöräillä kouluun)
- Pyörien pinnaheijastimien jakaminen kouluun pyöräileville
- Liikennöitsijä jakaa heijastimet kaikille koulumatkalaisille
- Lapset, valon lähettiläät, jakavat heijastimia paikallisilla markkinoilla (voidaan yhdistää suojatietempaukseen siten, että lapsille maalataan kasvoihin suojatieraidat)

TOIMINTAVINKKEJÄ

Tapahtumat, tempaukset

- **Heijastinpartiot:** heijastinpartio ratsaa heijastimettomia kävelijöitä ja valottomia pyöräilijöitä, pimeille kulkijoille annetaan heijastin
- **Heijastinkulkuet, kävelevät tai pyöräilevät valokäärmeet, kiiltomato-kulkuet** (massatapahtumia, joiden tavoitteena on tuoda esille pimeässä näkymisen tärkeyttä)
- **Heijastimen testauspiste** (kirjastossa, kauppakeskuksen edustalla, syysmarkkinoilla jne.) eli testataan heijastimen kunto. Heijastimen toiminta perustuu siihen, että se heijastaa valon takaisin valolähteelle. Käytössä heijastin kuluu ja sen teho heikkenee.
- **Heijastimien vaihtopäivät:** kannustetaan ihmisiä etsimään vanhat heijastimet eteisen laatikosta, tuomaan ne testattavaksi ja vanhojen tilalle lahjoitetaan uusi heijastin. Vanhat toimivat heijastimet voidaan myös laittaa kiertoon, esim. lahjoituksena maahanmuuttajille, koulujen heijastindiskoihin tai heijastinratioihin.
- Valopyörät; polkupyörien maalaaminen heijastavalla valkoisella maalilla (valopyöräkulkue illan hämärässä, tai pyörien sijoittelu sopiviin kohteisiin)
- Palvelukeskusten heijastinbingot (ikäihmiset)
- Heijastin-/pyörävalolahjoitukset: kunnan työntekijöille, ikäihmisille, vammaisille henkilöille, maahanmuuttajille, heijastimet yrityslahjana

FAKTOJA!

Heijastimen paikka

Ranne tai kyynärvarsi on hyvä paikka stretch- tai jousiheijastimelle. Molemmiin puolin kiinnitetyt heijastimet auttavat autoilijaa hahmottamaan tiellä kulkijan myös leveys-suunnassa.

Heijastimen voi kiinnittää myös sääreen. Mitä useampia heijastimia käytetään, sen paremmin autoilija näkee pimeässä tai hämärässä kulkevan.

Riippuva heijastin kannattaa kiinnittää polven korkeudelle niin, että se pääsee vapaasti heilumaan.

Välitä, muista – ennakoi.
LIIKENNETURVA

Heijastimen näkyminen pimeällä

Lähivalot

ILMAN HEIJASTINTA

HEIJASTIMEN KANSSA

50 m

100 m

150 m

200 m

250 m

300 m

350 m

400 m

450 m

500 m

550 m

600 m

Kaukovalot

ILMAN HEIJASTINTA

HEIJASTIMEN KANSSA

50 m

100 m

150 m

200 m

250 m

300 m

350 m

400 m

450 m

500 m

550 m

600 m +

Välitä, muista – ennakoi.
LIIKENNETURVA

Heijastin

Jokainen pimeässä tai
hämärällä ulkona liikkuva
tarvitsee heijastimen.

**Näytä loistavalta
–viimeistään nyt.**

Heijastin näkyy parhaiten alle
puolen metrin korkeudelta.
Laki velvoittaa ja järkisyöt
puoltavat heijastimen käyttöä
myös valaistulla alueella.

Kunnon heijastin on CE-
hyväksytty (EN 13356).
Silloin siinä on riittävän
paljon heijastavaa pintaa ja
materiaali on tarkoitukseen
sopivaa. Kaikki heijastavat
tuotteet ja korut eivät tätä
standardia täytä. Standardin
mukaisesti heijastimessa tai

sen myyntipakkauksessa ovat
seuraavat tiedot:

- CE
- EN 13356
- tyyppitarkastuksen
tehneen laitoksen nimi
esim. Työterveyslaitos
- käyttöohjeet
- valmistaja

Heijastinliivi

Heijastinliivi tehostaa näky-
mistä hämärässä ja pimeällä.
Heijastinliivin tulee olla
CE-hyväksytty:

- ei-ammattikäyttöön tarkoi-
tetussa heijastinliivissä on
merkintä EN 1150
- ammattikäyttöön tarkoi-
tetussa heijastinliivissä on
merkintä EN 471

Tilaa heijastinkortteja ilmaiseksi:
<https://www.liikenneturva.fi/materiaalit>

Pyörän valot

- Käytä hämärällä ja pimeällä pyöräillessäsi valoja.
- Valot ja heijastimet auttavat muita kulkijoita havaitsemaan sinut.
- Kun hankit uuden polkupyörän, osta samalla valot.
- Tarkista valojen ja heijastimien kunto säännöllisesti.

heijastimet ja heijastin-
liivit auttavat erottumaan

punainen valo
tai heijastin
taaksepäin

vaalea valo
eteenpäin

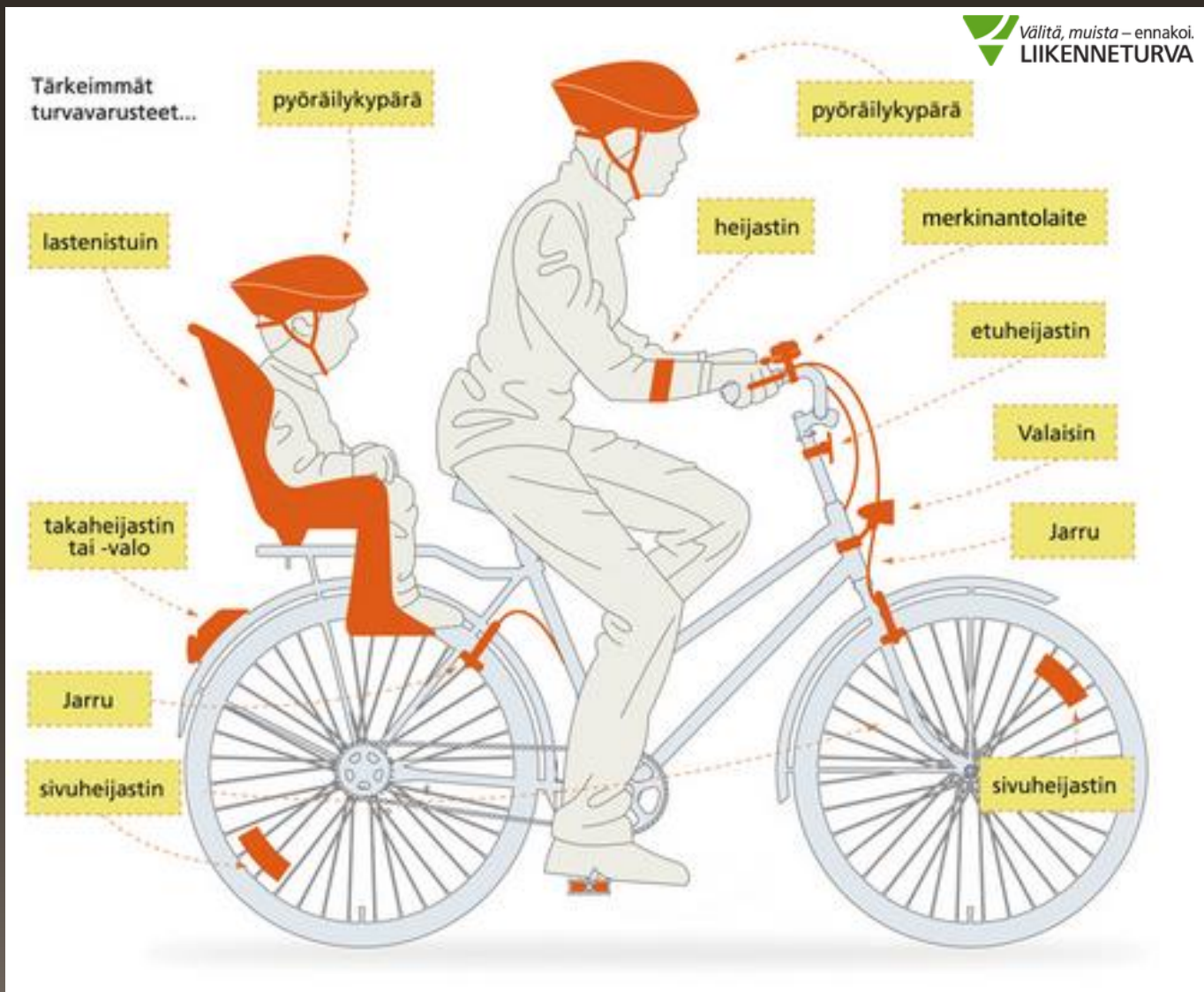
vaalea etuheijastin

oranssit
sivuheijastimet
lisäävät
näkyvyyttä

Tilaa pyörän valot kortteja ja julisteita ilmaiseksi:

<https://www.liikenneturva.fi/materiaalit>

- ❑ Laki määrää käyttämään polkupyörässä valoja hämärällä ja pimeässä.
- ❑ Myös järkisyöt puoltavat valojen käyttöä.
- ❑ Autoilija havaitsee valollisen polkupyörän riittävän ajoissa.
- ❑ Tutustu uusiin erityyppisiin valovaihtoehtoihin.
- ❑ Kun hankit uuden polkupyörän, osta samalla valot.

Hyödylliset linkit

Liikenneturvan heijastinsivut:

- ☐ <http://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/jalankulkijat/heijastin>

Liikenneturvan heijastindemo:

- ☐ <http://extrat.liikenneturva.fi/heijastin/>

Pelle Positiivi liikenteessä – heijastimen testaaminen, video (etenkin lapsille)

- ☐ <https://www.youtube.com/watch?v=b3d39W9SCo4>

Maltti ja Valtti – heijastinvideo

- ☐ <https://www.youtube.com/watch?v=THcGI56W6Aw>

Millainen on kunnollinen heijastin?

- ☐ http://www.ttl.fi/fi/tyoturvallisuus_ ja_riskien_hallinta/henkilonsuojaimet/kaytto/heijastimet/sivut/default.aspx

Liikenneturvan materiaalit, julisteet ja infokortit:

- ☐ <https://www.liikenneturva.fi/materiaalit>